

Omdat het nodig is

De profetie van het Koningenboek
gelezen in de zomer van 2020

Over het profetenboek 'Koningen'

Het Koningenboek als Profetenboek – daarmee is in twee woorden al heel veel gezegd. En vooral is tegelijk een eeuwenoud misverstand aangekaart. Want wie in de inhoudsopgave van de Christelijke Bijbel kijkt, ziet het Koningenboek ingedeeld bij de 'historische boeken'. De Bijbelboeken Jozua t/m Ester vertellen in de Christelijke Bijbel keurig in historische volgorde de geschiedenis van Israël vanaf de intocht tot aan de ballingschap. Onontkoombaar wordt zo de indruk gewekt dat deze boeken gaan over 'ooit', 'toen'.

In de Hebreeuwse Bijbel – het oorspronkelijke 'Oude Testament' dus – vonden de boeken Jozua, Rechters, Samuël en Koningen hun plaats in de afdeling Profetie! Niet voor niets spelen profeten telkens de hoofdrol in deze boeken. Deze boeken zijn niet bedoeld om opgesloten te worden in de verleden tijd, zo vertelt de oorspronkelijke inhoudsopgave van de Bijbel ons. Ze gaan over vandaag, over nu, over jou, over mij en over de keuzes waar wij voor staan, juist als we dat niet zien of niet willen zien.

Daarmee meldt zich impliciet het volgend misverstand. Namelijk dat profetie een soort toekomst-voorspellen is. Nu is het de profeten van Israël is het zeker om toekomst te doen. Maar juist niet de cynisch voorspelbare toekomst van een wereld waarin de dingen nu éénmaal lopen zoals ze lopen (en morgen lijkt op vandaag, totdat op een dag er iets onverwachts gebeurt – zo valt simpel te voorspellen). Profeten verzetten zich tegen de praatjes waarin mensen elkaar wijs maken dat we maar genoeg moeten nemen met de werkelijkheid zoals die zich aan ons voordoet. Juist als de bestaande orde een gesloten en vastgeklonken systeem lijkt geworden, gaan profeten op zoek naar kieren van toekomst. Andere toekomst, wel te verstaan. Toekomst voor mensen, dat vooral. Profeten nodigen hun hoorders uit om op zoek te gaan naar wat ze

gaandeweg vergeten zijn: wat is dat ook al weer dat een mens tot mens maakt? En hoe ziet een samenleving eruit waarin mensen weer tot hun recht kunnen komen? En waar begint vandaag de weg naar díe morgen?

Laatste misverstand – de gedachte dat een profetische kerk de antwoorden heeft. Profetie is niet dat je de antwoorden hebt. Profetie is wel dat je samen eerlijk de vragen onder ogen durft te zien... en het gesprek durft aan te gaan. Omdat het nodig is. Dat gesprek gaan we in de zomervieringen letterlijk aan. In de vieringen spreken gasten mee. Gasten uit Enschede, gasten met een bijzondere expertise, welke op één of andere manier raakt aan grote vragen van onze tijd. In gesprek gaan we samen op zoek naar goede toekomst ín het leven van vandaag.

Over deze liturgie

Omdat de vieringen ook gedurende de zomer nog (in ieder geval grotendeels) online plaats zullen vinden maken we gebruik van een verkorte liturgie. Net als in de Paastijd wordt het Bijbelverhaal elke zondag verteld op een wijze die voor jong en oud toegankelijk is. Deze 'Bijbelvertalingen' worden door onze predikanten zelf geschreven. We doen ons best om daarbij zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke tekst te blijven.

Afbeelding voorzijde: Helen Bishop, *the prophet Elijah meets his omnipotent master (1Kings 19:11)*

Datum	Zondag	Profetie
21-6-2020	1e van de Zomer	1Ko 3, 16 – 28 De koning en de zoon (de bekvechtende moeders)
28-6-2020	2e van de Zomer	1Ko 16, 29 – 17, 16 Steen in de vijver
5-7-2020	3e van de Zomer	1Ko 17,17-24 De profeet en de zoon
12-7-2020	4e van de Zomer	1Ko 18, 1 – 19 In het verzet
19-7-2020	5e van de Zomer	1Ko 18,17-46 Geen Godsdienst maar Barmhartigheid
26-7-2020	6e van de Zomer	1Ko 19,1-16 In de woestijn
2-8-2020	7e van de Zomer	1Ko 21 De wijngaard en de moestuin
9-8-2020	8e van de Zomer	2Ko 2, 1 – 18 Een lege stoel
16-8-2020	9e van de Zomer	2Ko 4,8-37 De toekomst is niet meer wat hij geweest is...
23-8-2020	10e van de Zomer	2Ko 5,1-27 Van groot man tot kleine jongen
30-8-2020	11e van de Zomer	2Ko 13, 14 – 21 In aanraking met de nieuwe mens
6-9-2020	12e van de Zomer	Marcus 7, 24 – 30 Elia opnieuw
13-9-2020	13e van de Zomer	Marcus 7, 31 – 37 Een dove in de marge

WE KOMEN BINNEN IN GODS HUIS

Luiden van de klokken

*De klokken luiden voor de kerkdienst. Ze nodigen ons uit:
"Welkom in Gods huis!"*

"Omdat het nodig is" – een introductie

De ambtsdragers komen binnen

Aansteken van de kaarsen thuis - ruimte voor stil gebed

Muziek tot eer van God

In de kerk gaan we staan

Bemoediging en drempelgebed

- v. Onze Hulp is in de Naam van de HEER
A. DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT.
v. Om de zomer, vrijheid, leven
Om de zon die schijnt voor allen
Om de vrucht van het land, weldadig
Om de toekomst, iedere dag
Om het visioen, zonder welk wij verwilderen
Om het woord van uw profeten, dat klinken wil, hier en nu
Om ons gesprek, ons vragen, ons zoeken
Omdat het nodig is
A. ZEGEN ONS MET UW LICHT
AMEN

Gedachtenis

Openingslied

In de kerk gaan we zitten

BINNEN ZIJN

Groet

v. De HEER zij met u

A. OOK MET U ZIJ DE HEER

Gebed van de zondag

Profetie – omdat het nodig is

Lezen – Zingen – Vragen – Zoeken

BINNEN EN BUITEN

Aankondiging collectedoelen en inzameling van de gaven

Gebeden uitlopend in gezamenlijk gebeden Onze Vader

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden
zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit tot in eeuwigheid.
Amen

Aansluitend aan de gebeden draagt de ouderling van dienst de gedachtenisstenen naar de gedachtenistafel.

VAN BINNEN NAAR BUITEN

We gaan staan

Lied

Zegen

v. Zegen, beantwoord met:

g.

A - - men, a - men.

Toegift

De Liturgische Schikking

In deze zomertijd is er een schikking waarin symbolen uit alle lezingen samenkomen.

De liturgische kleur is groen en dat is ook de kleur van de hoop. Hoop op een goede toekomst voor alle mensen. Het bruine kleed symboliseert de bergen uit de lezingen, de blauwe stof het water.

Bovenaan staat een kroon, een symbool voor het Koningenboek.

We zien een popje, dat zowel het kind waarover de twee moeders ruziën als het kind van Elia's gastvrouw en het meisje dat door een onreine geest bezeten was, symboliseert.

Het oliekruijke, het bed, het altaar, het schilderij van Munch, de druiventrossen, de mantel, de stoel, de ezel, het bed, de staf, de pijl, de hond, de kruimels, het gehoorapparaat: bij elke lezing hebben we symbolen gezocht die het verhaal verbeelden.

Elia, Achab, Obadja, Elisa en Naäman worden door bloemen weergegeven: Elia door de brem, hij zat onder de bremstruik. Achab door de oranje bloem, de kleur van het koningshuis. Obadja door een viooltje, de bloem van de nederigheid. Zijn naam betekent namelijk 'dienaar van de Heer'. Elisa door de korenbloem, de bloem die staat voor onafhankelijkheid en idealisme. En Naäman door een lelietje-van-dalen: de plant werd vroege gebruikt als geneesmiddel en Naäman geneest van de witte uitslag.

Izebel wordt gesymboliseerd door een appel, de vrucht van de verleiding.

Onderaan een glazen bol, als symbool voor de toekomst. Niet als waarzeggersbol, maar een bol die gevuld kan worden met onze toekomst.

Dat.	Profetie	
21-6	1Ko 3, 16 – 28 De koning en de zoon (de ruziënde moeders)	De moeders ruziën om een kind, in de schikking zien we een popje.
28-6	1Ko 16, 29 – 17, 16 Steen in de vijver / Weduwe van Sarefat	De gele brem symboliseert Elia. Koning Achab wordt weergegeven door een oranje bloem en Izebel door een appel, de vrucht van de verleiding. Ook zien we het oliekruikje van de weduwe van Sarefat.
5-7	1Ko 17,17-24 De profeet en de zoon	Deze lezing wordt weergegeven door het bed.
12-7	1Ko 18, 1 – 19 In het verzet “Niet ik heb Israël in het ongeluk gestort, maar jij, en het huis van je vader, doordat je de geboden van JHWH hebt verlaten.	Obadja wordt gesymboliseerd door een viool, de bloem van de nederigheid. Zijn naam betekent namelijk ‘dienaar van de Heer’. Verder zien we Elia en Achab.
19-7	1Ko 18,17-46 Geen Godsdienst maar Barmhartigheid Karmel - de profeten van Baäl	De profeten van Baäl dagen Elia uit. We zien het altaar.
26-7	1Ko 19,1-16 In de woestijn - Elia vlucht voor Izebel - de stem in de stilte	Elia hoort een stem, zoals Munch een schreeuw hoorde.
2-8	1Ko 21 De wijngaard en de moestuin - De wijngaard van Nabot	De druiventrossen symboliseren de wijngaard van Nabot.
9-8	2Ko 2, 1 – 18 Een lege stoel	Elia vouwt zijn mantel op en wordt meegevoerd naar de hemel. Hij laat een lege plek achter.

16-8	2Ko 4,8-37 De toekomst is niet meer wat hij geweest is... Elisa en de Sunemitische	De ezelin, het bed en de staf zijn de symbolen van het verhaal van Elisa en de vrouw uit Sunem. De korenbloem stelt Elisa voor.
23-8	2Ko 5,1-27 Van groot man tot kleine jongen Naáman	Een lelietje van dalen werd vroeger gebruikt als geneesmiddel en staat symbool voor de genezing van Naáman.
30-8	2Ko 13, 14 – 21 In aanraking met de nieuwe mens – schietles voor de koning	Een pijl verbeeldt het verhaal.
6-9	Marcus 7, 24 – 30 Elia opnieuw	Jezus wordt gesymboliseerd door de witte roos. En behalve het popje zien we ook een hond en broodkruimels als symbool van dit verhaal.
13-9	Marcus 7, 31 – 37 Een dove in de marge	Jezus geneest een dove. Door het gehoorapparaat is deze lezing ook een verhaal van nu.